

Dosarul nr. 2r-173/24
2-23071950-01-2r-05042024

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. A. Romanaș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N.Budăi I.Dutca, M.Anton)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Nani Valeriu, reprezentatul lui Nani Oleg, Nani Victoria și Nani Oleg,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL împotriva lui Nani Oleg și Nani Victoria cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Nani Oleg în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) CPC.

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2023 (conform plicului anexat), OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nani Oleg și Nani Victoria cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Central din 28 iunie 2023, s-a admis cererea cu valoare redusă înaintată de OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL. S-a încasat în mod solidar de la Nani Oleg și Nani Victoria, în beneficiul OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL, suma de 1.441,87 USD, echivalentul în lei MD la data executării cu titlu de datoriei restantă și cheltuielile de judecată în suma de 771 lei cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 26 iulie 2023 (conform plicului anexat), Nani Victoria a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Central din 28 iunie 2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Nani Oleg. S-a comunicat apelantului Nani Oleg, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel

Chișinău (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 578,25 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului Nani Oleg că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Nani Oleg în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) CPC.

La 21 martie 2024, Nani Valeriu, reprezentatul lui Nani Oleg, Nani Victoria și Nani Oleg au declarat recurs împotriva încheierii din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, au indicat că instanța de apel a ignorat prevederile art.100, art.102, art.105 Cod de procedură civilă.

Mai mult ca atât, au menționat recurenții că în cererea de apel nemotivată sunt indicate numerele de telefoane ale apelanților Nani Oleg și Nani Victoria, prin urmare din moment ce plicul cu încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a întors în instanța de apel cu mențiunea „nereclamat”, instanța de apel urma să întreprindă o altă modalitate de înștiințare a părților.

Totodată, au invocat recurenții că instanța de apel a expediat încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău doar în adresa lui Nani Oleg, însă în adresa apelantei Nani Victoria nu se atestă nici o dovadă de expediere a actului judecătoresc.

Au relatat că prin încheierea contestată, este îngrădit dreptul de acces liber la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 04 martie 2024 (f.d.156), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurenți.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 21 martie 2024, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei civile în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la data de 26 iulie 2023 (conform plicului anexat), Nani Victoria a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoreiei Orhei, sediul Central din 28 iunie 2023.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Nani Oleg. S-a comunicat apelantului Nani Oleg, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 578,25 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constatat că, încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Nani Oleg, care nu a fost recepționată de către ultimul fiind restituită cu mențiunea „plecat” la data de 18 decembrie 2023 (f.d.151-152).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că instanța de apel și-a argumentat soluția indicând că pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (nepredată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Drept urmare, faptul că destinatarul Nani Oleg nu a solicitat ridicarea de la Oficiul Poștal a plicului cu încheierea instanței de a nu da curs din 08 noiembrie 2023, este imputabil părții care nu a dispus de diligența corespunzătoare de a ridica de la oficiul poștal corespondența expediată de instanța de judecată.

Instanța de recurs reține că, conform materialelor cauzei în adresa apelantei Nani Victoria nu se atestă nici o dovadă de expediere a actului judecătoresc și anume încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău, nu a verificat de către cine a fost semnată cererea de apel nemotivată, or conform plicului de expediere a cererii de apel este menționat Nani Victoria și nicidecum Nani Oleg (f.d.127-128).

Având în vedere cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău pripit a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel.

Or, în asemenea împrejurări, se impune necesitatea verificării de către Curtea de Apel Chișinău a semnatarilor cererii de apel nemotivate, și anume cine a semnat Nani Victoria sau Nani Oleg.

Cu referire la cele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră imperios necesar verificarea circumstanțelor menționate în vederea neadmiterii încălcării drepturilor procedurale ale apelanților de către instanța de apel prin omisiunea de a expedia copia încheierii din 08 noiembrie 2023.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar, partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate, în scopul respectării dreptului recurenților la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, a casa încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Nani Valeriu, reprezentatul lui Nani Oleg, Nani Victoria și Nani Oleg.

Se casează încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL împotriva lui Nani Oleg și Nani Victoria cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi